

Dersin Amacı

“İnsan” ve “bilim” kavramlarından hareket ederek “Türk”, “Türkoloji”, Türk dünyası” ve “Türkçe” ile ilgili kavram ve terimler, bunların artzamanlı ve eşzamanlı anlam değişimleri, bir bilim dalı olarak kuruluşu, gelişimi ve 21. yüzyıldaki durumu hakkında bilgilendirmek.

Dersin İçeriği

“Canlı nedir?”, “İnsan nedir?”, “İnsanı diğer canlılardan ayıran özellikler nelerdir?”, “İnsan niçin ve nasıl merak eder?”, “Akademik merak nedir?”, “Bilgi nedir?”, “Bilim nedir?”, Niçin bilim yapılır?”, “Bilimsel bilgi nedir?”, “Türk nedir/kimdir?”, “Türk dünyası ne demektir ve Türklerin yaşadığı coğrafyalar için başka hangi terimler kullanılır?” “Türkçe/Türk dili nedir?”, “Türklük bilimi (Türkoloji, Türkiyat) nedir?”, “Altayistik” nedir?”, Türklük biliminin kuruluşu, gelişmesi ve 21. yüzyıldaki durumu.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

EREN, Hasan (1998), Türklük Bilimi Sözlüğü-I. Yabancı Türkologlar, TDK, Ankara. BURAN, Ahmet (2015), Türklük Bilimi Terimleri Sözlüğü, Akçağ, Ankara. KAYDAROV, Abdualı; ORAZOV, Meyirbek (2012), Türklük Bilgisine Giriş (Akt. Vahit Türk), Kesit, İstanbul. MENGES, Karl (2020), Türk Dilleri ve Halkları-Türklük Araştırmalarına Giriş (Çev. Erhan Taşbaş), TDK, Ankara. ÖZKAN, Nevzat (2017), Türk Dilinin Yurtları, Akçağ, Ankara. ERCİLASUN, A. Bican (2007), Türk Lehçeleri Grameri, Akçağ, Ankara. TANERİ, Aydın (1983), Türk Kavramının Gelişmesi, Ankara Üniversitesi Türk İnkılap Tarihi Enstitüsü, Ankara. TÜRK, Vahit (2024), Türk Kimliğinin Kaynakları, Töre-Devlet, İstanbul. GÜVENÇ, Bozkurt (1997), Türk Kimliği-Kültür Tarihinin Kaynakları, Remzi, İstanbul. BAYKARA, Tuncer (2007), Türk Adının Anlamı, Atatürk Kültür Merkezi, Ankara. GÖKDEMİR, Ayvaz (2008), Türk Kimliği, Bengü, Ankara. ORKUN, Hüseyin Namık (2004), Türk Sözü'nün Aslı, TDK, Ankara. GÖKALP, Ziya (2018), Türkçülüğün Esasları, Akçağ, Ankara. GÖKDAĞ, Bilgehan, Atsız (2018), Türklerin Dünyası, Akçağ, İstanbul.

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Bu derste, öğrencilerin dersin gerektirdiği kazanımları elde edebilmeleri için şu etkinlikler, çalışmalar yapılmaktadır: Dersin ve içeriğinin öneminin anlatılması, Bir sonraki hafta, üzerinde durulacak konunun belirtilmesi ve bu konuyla ilgili temel kaynakların paylaşılması, Her hafta dersin başında öğrencilerin önceki konularla ilgili sorularına cevap verilmesi, Her hafta, sonraki konularla veya uygulamalarla ilgili ödev verilmesi, Üzerinde konuşulan konularla (kavram, olay, kişi vb.) ilgili genel ödevler verilmesi, Yapılan ödevlerle ilgili tartışma ve değerlendirme, Yapılan sınavlarla ilgili dönüt verilmesi, kağıtların birlikte okunması, Öğrencilerle ders dışında bireysel olarak anlamadıkları veya danışmak istedikleri konularla ilgili görüşmeler yapılması, İstenmesi durumunda öğrencilere bireysel çalışmalar yaptırılması. Bahsedilen etkinlik veya uygulamaların yapıldığı bu derste kullanılan öğretim yöntemleri şunlardır: 1. DÜZ ANLATIM 2. TARTIŞMA 3. PROBLEM ÇÖZME 4. GÖSTERİP-YAPTIRMA

Ders İçin Önerilen Diğer Hususlar

Bu dersin konusu olan Türklük bilimi ile ilgili öğrencilere film veya belgeseller vb. önerilir. Ayrıca, ara sınav ve dönem sonu sınavlarında işlenen konular dışında aşağıdaki kaynaklardan da öğrenciler sorumlu tutulur: VİZE: ERCİLASUN, A. Bican (2020), Türklük Bilimi Yazıları, Bilge Kültür Sanat, İstanbul. FİNAL: BURAN, Ahmet (2010), Kurşunlanan Türkoloji, Akçağ, Ankara.

Dersin Verilişi

Bu derste; “Canlı nedir?”, “İnsan nedir?”, “İnsanı diğer canlılardan ayıran özellikler nelerdir?”, “İnsan niçin ve nasıl merak eder?”, “Akademik merak nedir?”, “Bilgi nedir?”, “Bilim nedir?”, Niçin bilim yapılır?”, “Bilimsel bilgi nedir?”, “Türk nedir/kimdir?”, “Türk dünyası ne demektir ve Türklerin yaşadığı coğrafyalar için başka hangi terimler kullanılır?” “Türkçe/Türk dili nedir?”, “Türklük bilimi (Türkoloji, Türkiyat) nedir?”, “Altayistik” nedir?” sorularına cevap verilmeye çalışılır ve bu konularla ilgili bilgiler düz anlatım ve tartışma yöntemleriyle işlenir. Ayrıca, Türklük biliminin kuruluşu, gelişmesi ve 21. yüzyıldaki durumu ile ilgili kitap ve makaleler okunur ve üzerlerinde düşünülüp tartışılır.

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Doç. Dr. Mustafa Karataş

Program Çıktısı

- “Türk”, “Türk dünyası”, “Türkçe/Türk dili”, “Türklük bilimi (Türkoloji, Türkiyat)”, “Altayistik” terimlerinin anlamını ve kapsamını bilir.
- Türklük biliminin kuruluşu, gelişmesi ve 21. yüzyıldaki durumu hakkında bilgi sahibi olur.
- Türklük bilimiyle ilgili temel eserleri ve yazarlarını tanır.

Sıra	Hazırlık	Öğretim	Uygulama
	Bilgileri	Laboratuvar Metodları Teorik	
1		. Giriş, Tanışma Dersin amacı, önemi, işlenişi, yöntemi, kaynakları ve sınavları ile ilgili bilgilendirme; Lisansüstü eğitim nedir, niçin yapılır/yapılmalı?	
2		Canlı nedir, nasıl sınıflandırılır? İnsan nedir? Diğer canlılardan ayırt edici özellikleri nelerdir? İnsan niçin ve nasıl merak eder? Akademik merak nedir? Bilgi nedir? Bilim nedir? Niçin bilim yapılır? Bilimsel bilgi nedir?	
3		“Who is a Turk?”	
4		“Türk Dünyası, Türkistan, Türk İli, Türk Yurdu, Türkiye, Avrasya, Turan, Orta Asya, İç Asya” terimleri ve 21. Yüzyılda Türk dünyası	
5		“Türkçe/Türk dili”, “Altayistik-Altayist” terimleri ve Altay Dil Birliği Kuramı; “Türkoloji, Türkiyat, Türklük Bilimi/Bilgisi” terimleri	
6		“Türkoloji Araştırmalarının Kısa Tarihçesi”, “Türkoloji Nedir?”	
7		“Türk Dünyası ve Türkoloji”	
8		Ara Sınav	
9		Sınav Değerlendirmesi Sınav sorularının cevaplandırılması Yapılan hataların tartışılması	
10		“Türkiye Türkolojisi”	
11		Avrupa'da Türkoloji	
12		Sovyet Türkolojisi	
13		Kurşunlanan Türkoloji	
14		Kurşunlanan Türkoloji	
15		Dönemin Değerlendirilmesi	

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Ara Sınav Hazırlık	1	10,00
Vize	1	3,00
Ödev	14	3,00
Final	1	3,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	14	3,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	14	3,00
Final Sınavı Hazırlık	1	10,00
Bütünleme	1	3,00
Derse Katılım	14	2,00

Değerlendirme

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Final	60,00
Vize	40,00

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16
Ö.Ç. 1	3	2	3	5	3	2	3							3		
Ö.Ç. 2	3	2	3	5	3	2	3							3		
Ö.Ç. 3	3	2	3	5	3	2	3							3		

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Alanındaki lisans düzeyi yeterliliklerine dayalı olarak aynı veya farklı bir alandaki bilgilerini uzmanlık düzeyinde geliştirir ve derinleştirir.
- P.Ç. 2 :** Alanının ilişkili olduğu disiplinler arası etkileşimi kavrar ve farklı disiplinlerle ortak çalışmalar yürütür.
- P.Ç. 3 :** Lisans düzeyi yeterliliklerine dayalı olarak ilgili alandaki kaynakları etkin bir şekilde kullanır.
- P.Ç. 4 :** Alanla ilgili uygulanan araştırma yöntem ve tekniklerini kullanır, kuramsal ve uygulamalı bilgilere sahiptir.
- P.Ç. 5 :** Alanında edindiği bilgileri farklı disiplin alanlarından gelen bilgilerle bütünleştirerek yorumlar, çözümler ve yeni bilgiler oluşturur.
- P.Ç. 6 :** Alanında edindiği uzmanlık düzeyindeki bilgileri toplumun eğitim, kültür ve sanat seviyesinin yükseltilmesi yönünde kullanır.
- P.Ç. 7 :** Alanıyla ilgili uzmanlık gerektiren bir çalışmayı bağımsız olarak yürütür.
- P.Ç. 8 :** Alanıyla ilgili uygulamalarda karşılaşılan ve öngörülemez karmaşık sorunların çözümü için yeni yaklaşımlar geliştirir.
- P.Ç. 9 :** Alanı ile ilgili sorunların çözümlemesinde liderlik yapar; kişisel, kurumsal ve takım çalışmalarını uzmanlık düzeyinde organize eder.
- P.Ç. 10 :** Sosyal ilişkileri ve bu ilişkileri yönlendiren normları eleştirel bir bakış açısıyla inceler, geliştirir ve gerektiğinde değiştirmek üzere harekete geçer.
- P.Ç. 11 :** Alanındaki güncel gelişmeleri ve yürütülen projeleri nicel ve nitel verilerle destekleyerek alanındaki ve alan dışındaki gruplara uygun iletişim araçlarıyla aktarır.
- P.Ç. 12 :** Bir yabancı dili Avrupa Dil Portföyü B2 Genel düzeyinde kullanarak sözlü ve yazılı iletişim kurar.
- P.Ç. 13 :** Alanının gerektirdiği düzeyde bilgisayar yazılımı ile birlikte bilişim ve iletişim teknolojilerini ileri düzeyde kullanır.
- P.Ç. 14 :** Alanıyla ilgili verileri toplar, yorumlar, uygular ve duyurulması aşamalarında bilimsel, kültürel, sanatsal, toplumsal ve etik değerleri gözeterek denetler ve bu değerleri anlatır.
- P.Ç. 15 :** Kalite yönetim ve süreçlerine uygun davranır ve katılır.
- P.Ç. 16 :** Alanıyla ilgili bilgileri uzmanlık düzeyinde kavrar ve ikinci kişilere normlara uygun olarak aktarır.
- Ö.Ç. 1 :** “Türk”, “Türk dünyası”, “Türkçe/Türk dili”, “Türklük bilimi (Türkoloji, Türkiyat)”, “Altayistik” terimlerinin anlamını ve kapsamını bilir.
- Ö.Ç. 2 :** Türklük biliminin kuruluşu, gelişmesi ve 21. yüzyıldaki durumu hakkında bilgi sahibi olur.
- Ö.Ç. 3 :** Türklük bilimiyle ilgili temel eserleri ve yazarlarını tanır.